

T.C. MİLLÎ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 1327
Tarih : 04.03.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de bulunan kadın mülteci ve sığınmacıların yaşadığı sorunları ve bu sorunların giderilmesi için gerekli önlem ve politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
Van Milletvekili

①

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) veri tabanına göre şimdiye kadar 4,815,360 kişi Suriye’de yaşanan çatışmalardan kaçarak komşu ülkelere sığınmıştır. Aynı veri tabanı, 2,715,789 Suriyeli mültecinin Türkiye makamları tarafından kaydedildiğini göstermektedir. Bu durum Türkiye’yi dünyada en fazla mültecinin yaşadığı ülke yapmaktadır.

Türkiye’ye yönelik göç akını özellikle 2011 Nisan ayından beri artış gösterse ve dikkatleri çekse de, Türkiye her zaman ülkelerindeki baskı ve zulümden kaçan insanlar için önemli bir göç merkezi olmuştur. Şöyle ki, BMMYK Türkiye’nin 31 Ocak 2016 tarihli istatistiklerine göre ülkemizde Suriyeliler haricinde 253,952 sığınmacı ve mülteci bulunmaktadır. Türkiye’ye yönelik göç hareketlerini değerlendirirken, bu sayının sadece BMMYK’ya kayıtlı kişilerden oluştuğunu ve kayıt dışı ikamet eden çok sayıda kişi olduğunu da unutmamak gerekir.

Birleşmiş Milletler’in sağladığı bilgiler, hem Suriye hem de diğer ülkelerden ülkemize gelen mültecilerin yarısını kadınların oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Yani sadece yukarıdaki sayıları dikkate aldığımızda bile yaklaşık 1.5 milyon kadının ülkesindeki baskı, zulüm ve şiddetten kaçıp Türkiye’ye geldiğini söylemek mümkündür.

Türkiye’deki göç politikalarının 2011’den beri Suriyeli mültecilere odaklanması diğer grupların sorunlarını görünmez kılmaktadır. Kaldı ki, her mülteci ve sığınmacı grubunun kendi içindeki çeşitliliği de göz ardı edilmekte ve mülteciler bir bütün olarak değerlendirilmektedir. Ancak gerek sivil toplum örgütlerinin raporları, gerek BMMYK gibi uluslararası kuruluşların raporları gösteriyor ki, mülteci kadınlar yolculuklarının her aşamasında – çatışma sırasında ve kaçıştan önce, sığınma ülkesinde, geri dönüş ve yerleştirme sırasında, bütünleşme sürecinde – erkeklere göre daha özel bir durum yaşamaktadır. Kadınlar, diğer mülteci ve sığınmacılar için geçerli olan bütün göç nedenlerinin yanı sıra, toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılık ve esas olarak kadın olmalarından kaynaklı zulüm ve baskılardan kaçmak için de ülkelerini terk etmek ve başka bir ülkeye sığınmak zorunda kalırlar. Benzer şekilde, göç ettikleri ülkelerde de toplumsal cinsiyete özgü sorunlar yaşayabilmektedir. Örneğin, aile içi şiddet, adalete erişememe, Türkçe bilmedikleri ve kendi dillerinde çeviri sağlanmadığı için hizmetlere erişememe ve eve hapsolme, ayrımcılık Türkiye’de mülteci kadınların yaşadığı sorunların başında gelmektedir. Yolculuk sırasında kadınların çokça maruz kaldığı cinsel şiddet, istismar ve taciz Türkiye’de de mülteci ve sığınmacı kadınlar için risk oluşturmaya devam etmektedir.

Bu sorunlar karşısında kamu kurum ve yardım kuruluşlarının da kadın mültecileri korumakta başarısız oldukları mülteci alanında çalışanlarca sıklıkla ifade edilmektedir. Kampların yetersiz olması, geri gönderme merkezlerindeki koşulların insan onuruna yaraşır şekilde olmaması, uydu kentlerde ya da şehirlerde kamp dışında kendi imkanlarıyla yaşamaya çalışanlara yeterli hizmetlerin ve yardımın gitmemesi bu başarısızlık iddialarını maalesef güçlendirmektedir. Özetle, Türkiye'deki kayıt ve yerleştirme süreci ile mülteci ve sığınmacılara yönelik hizmetlerin toplumsal cinsiyete duyarlı olduğunu söylemek mümkündür.

Yukarıda, mülteci kadınların Türkiye'de yaşadığı sorunların sadece bir bölümüne yer verilebilmiştir. Mülteci kadınların erkek mültecilere kıyasla daha farklı ve özel korumaya ihtiyaçları olduğu gerçeği dikkate alınarak, Türkiye'de bulunan kadın mülteci ve sığınmacıların yaşadığı sorunların ve bu sorunların giderilmesi için gerekli önlem ve politikaların belirlenmesi amacıyla TBMM tarafından irade gösterilerek bir meclis araştırması açılmasını talep ederim.

2. Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

3. Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

4. Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

5. Dinyet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

7. Sırrı Süreyya Önder
HDP Ankara Milletvekili

8. Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

9. Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

10. Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

11. Hısyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

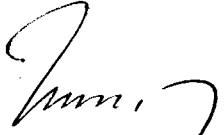
13. Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

14. Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

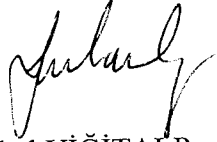
15. Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

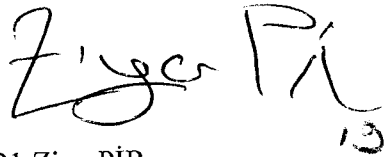
16. Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

17.İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

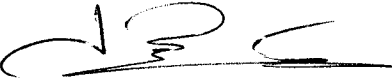

18.Nimetullah ERDOĞMUS
HDP Diyarbakır Milletvekili

19.Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

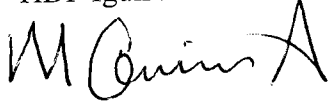

20.Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

21.Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

22.Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

23.Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkâri Milletvekili

22 26.Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

28.Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili